

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи җу уйахён 5-мёшёнченпе тухать

86 (8250) №

Кёҗнерни кун, 2014 җулхи җүк (ноябрь) уйахён 6-мёше

Хакё ирёлкё

Хамёр продукцие анла́рах җул парар

Ыранхи кун аталанавё хамёр туса ирттернине епле пётёмлетнинчен, умри ёҗ-хёл җине эпир паян мёнле пәхнинчен, төллевё-мёрсене татса парассипе җак самантра епле тимленинчен пусланать. Пурнаҗ аталанавё җапла ыйтать. Ку җамахан хресчен ёҗё-хёлёпе те тача җыханна. Тёнчери лару-тәру пирён сётел җинче хамёр туса илнё продукцие ытларах пулмаллине ыйтать. Чәваш Республик Пусләхёпе Михаил Игнатьёв ЧР Министрсен Кабинечён Председателён җумё – ял хуҗаләх министрё Сергей Павлов та хайсен ёҗёнче җак төллевё приоритетлә тесе паләртәҗё.

Паян ялта пуранакан җёр ёҗёнче төрлө харпәрләх формине аталантарса вәл е ку бюджета пуяллатассипе тәрәшәт. Ку ёҗре вара җёр ёҗёнчём пёр җыхәра пулни пыҗак пёлтерёшлө. җакна ялта пуранакан кашни җын лайах әнланать. Халё каланине юпа уйахён 31-мёшёнче Чәваш патшаләх оперәпа балет театрөнче иртнө республикәри җёр ёҗёнчёмпе ял хуҗаләх продукцие тирпейлекен промышленноҗра вәй хуракансен савәнәҗлә уявне хушәннисем те курамлә ёненерчөҗ. Апла пулсан пирён ял хуҗаләхёпе продукцие тирпейлекен промышленность пуранать тата аталанать.

(Вёҗё 3-мёш стр.)

Сән үкерчөкере: С. Сретинскийпе В. Горбунов фермерсен төллевё – мён тунипе ләпланмасәр маләшләх-па ёҗлемелле.

Сывләх кунё

Афганецсене пухатпәр

Паянхи общество пурнаҗёнче сывә пурнаҗ йөрки малти вярәна тухрө. Патшаләх органёсем, обществәлла организацисем әна аталантарас ёҗе ытлә-җитлө түпе хываҗё. җаканта райони интернационалист-салтаксем те пыҗак вярән йышәнәҗё. 1979 – 1989 җулсөнче Афганистан вәрҗине хушәннисем хәрушә вәрҗә пирён салтаксен тата вёсен ашшә-амәшёнчө чөрисене ниҳәҗан та ан ыратарчәр тесе мирлө те сывә пурнаҗ йөркине аталантарассипе җылай ёҗ туса ирттерөҗё.

Шәмат кун, җүк уйахён 15-мёшёнче, "Сывләх" физкультурәпа спорт комплексөнче Афганистан вәрҗине хушәннә интернационалист-салтаксен сывләх кунё пулат. Асанна вәрҗәна хушәнна инвалид пулнисен райони уйрәмё сывләх кунне интернационалист-салтаксене мәшәрөсемпе пөрле хушәнна чөнет. Спорт комплексөнче җак кун индивидуаллә майпа шывра ишессипе, шәкәлла выляссипе, дартс вәййипе, АКМ сүтсе пус-тарассипе, турник җинче туртәнассипе, вярәнтан тәршшөне сикессипе амәрту-сем пулөҗ. Вёсене ёнерхи салтаксемпе вёсен мәшәрөсем активлә хушәннасса кётетпөр. Сөнтөрүҗөсем валли призсем, медальсемпе дипломсем хатөр.

К. ПЕТРОВ,

Афган вәрҗин инваличөсен райони уйрәмён пусләхө.

җәмәлләхсемпе уса куракансене пөлме

Социаллә страховани фончө тивөҗтерө

Ку таранччен җәмәлләхсемпе уса курма тивөҗлө граждәнсене, вәл шутра инвалидсене те, реабилитаци техника хатөрөсемпе, протезпа ортопеди издөлийөсемпе тивөҗтерөссешөн, санатори-семпе курортсене сипленме кайма путөвкәсем уйәрса парассишөн Чәваш Республик Пусләхө сыхлассин тата социаллә аталану министрствин яваллә пулнә. Ку йөрке кәҗалхи декабрөн 31-мёшөччен җаплипөх сыхланса юлат. Апла пулсан җәмәлләхсемпе уса курма тивөҗлисенчен протезпа ортопеди издөлийөсемпе тивөҗтерөме, путөвкәсем уйәрса пама заявленисене кәҗал Чәваш Республик Пусләхө сыхлассин тата социаллә аталану министрствинчөх йышәнәҗө.

җырантару – 2015

Эсир хаҗат җыраннә-и?

Хаклә вулканәм! "Сөнтөрү ялавё" хаҗата 2015 җулхи январь уйахөнчен илсе тәма җырантарәҗө. Апла пулсан почтальонсемпе төл пулма васкәр. "Сөнтөрү ялавё" хаҗата 6 уйаха җыранмалли хак – 347 тенкө те 28 пус.

"Сөнтөрү ялавё" хаҗата җитес җулхи 6 уйах валли җыранакансене стена җине җакмалли 2015 җулхи төслө календарь парнелетпөр.

Республикәра

Преми укҗипе – ача сачө

Октябрөн 30-мёшөнче Рәҗсей Федерациён Правительствин ларәвөнче Рәҗсей Федерациён субъекчөсен ёҗ тавакан влаҗ органёсен 2013 җулхи ёҗ-хөлне хак панин кәртәтәвөсемпе грант шуҗөпе бюджетсем хушшинчи трансфертсем уйәрса парассин ыйтәвне сүтсе явна. Пётёмөшлө сумма 3 млрд. та 484 млн. тенкөпе танлашәт. Чәваш Республик асанна хаклав ёнөпе 20-мөш вярәнтан 14-мөш вярәна хәпарма пултарнә, җапла вара республика 165 млн. та 59 пин тенкө премие тивөҗөт.

Кун пирки республика Пусләхө Михаил Игнатьёв муниципалитет районөсемпе хула округөсен ертүҗисемпе ноябрөн 1-мөшөнче видеоконференци ирттернө чухне пөлтернө.

"Ку преми укҗипе эпир Шупашкар хулин пөр микрорайонөнче ача сачө туса лартәпәр. Хула администрацийө строительствө ёҗөсен вярәнне паләртма тивөҗ", – тенё Михаил Васильевич.

Видеоконференцире җөнө урамсене электрификацилөссин тата ресурсөсемпе тивөҗтерөсе тәракан организацисен аллине парассин, грип чирөн иммунопрофилактикине ирттерөссин, шул сүлне җитмен ача-пәча учреждениөсене хула ярассин, потребительсене пахаләхсәр алкоголь продукцияөнчен хүтөлөссин, муниципалитет харпәрләхөнчи гидротехника сооруженийөсене капиталлә юсама 2016 җулта федераци бюджетөнчен укҗа-тенкө уйәрма проектпа смета документацийөсене туса хатөрлөссин ыйтәвөсене сүтсе явна.

Ёмөрхи истори пөр җемьене пөрлөштернө

Ноябрөн 4-мөшөнче Чәваш Ен Пусләхө Михаил Игнатьёв "Чәваш Республикнчи халәхән этнокультура аталанавё" ятпа җавра сөтел ёҗне хушәннә. Әна Халәх пөрлөхөн кунне халәл-ласа ирттернө.

Республика Пусләхө җавна паләртнә. Аслә Рәҗсей җөрьывөн нумай ёмөре тәҗәлакан историйөнче унән территорияөнчи халәхсем пөр җемье пулса тәнә, вёсен шәлипөсем пөр-пөрин-пе тача җыхәннә. җапах та ёмөрсем хушшинче Рәҗсей халәхө-сем чи пөлтерөшлине – хайсен наци культурина, чөлхине, традицийөсене, ёненөвне сүхатман.

Украинәран тарса килекөсене Чәваш Енре килти пек йышәнни те, Шупашкарта октябрь уйахөнче Пётём төнчери спорт форумне тивөҗлө шайра ирттерни те чәвашсем ытти халәхө-семпе тача җыхәнурә пулнине җирөплөтсе парәҗө.

җав кунах "Рәҗсей халәхөн пөрлөхи җемьи" ятпа Шупашкарта Чәваш патшаләх оперәпа балет театрөнче наци культурисен республикәри фестивалө иртнө. Фестивалө Чәваш Ен Пусләхө Михаил Игнатьёв та хушәннә, салам җамахө каланә.

Культура җулталәкө

Рәҗсей шайёнчен хушма пуләшу уйәрәҗө

Октябрөн 29-мөшөнче Чәваш Республикн культурәпа наци тата архив ёҗөсен министрө Вадим Ефимов Рәҗсей Федерациённө Культура министрствинө ёҗлө сул җөревлө пулнә. Кунта Рәҗсей Федерациённө "Культурәпа туризма аталантарасси" патшаләх программин "Туризм" хушма программин шайёнчи регионсем хушшинчи тата регионти чи әнәҗлә проектсене кәҗал федераци бюджетөнчен патшаләх төревө (грант) парасси пирки, Рәҗсей Федерациённө "Культурәпа туризма аталантарасси" патшаләх программин "Еткер" тата "Искусство" хушма программисем шайёнчи муниципалитет тата регионти культура учреждениөсен комплекслә аталанавө валли кәҗал федераци бюджетөнчен патшаләх пуләшәвө (грант) уйәрассин килөшө-ёвөсене алә пуснә.

җапла вара федераци бюджетөнчен республика шайне "Чәваш Республикнчи 2014 җулхи культура событийөсен марафонө" регион тата регионсем хушшинчи проектсен меропритийө валли 8,6 миллион тенкө, җавән пекех сүлөрөх асанна иккөмөш ёҗ-хөле пурнаҗлама, вәл шутра материалла техника базине җөнетме, ятарлә оборудовани туянма, ятарлә автотранспортпа тивөҗтерөме 20,6 миллион тенкө укҗа килө.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Районта

Уява хатөрленер

Район администрацийөн пусләхөн октябрөн 29-мөшөнчи 298 номерлө хушәвөпе килөшүллөн район территорияөнче вярнаҗә администраци сүрт-йөрөсене, урамөсемпе төп лапамсене, төрлө харпәрләхри организаципе учреждени офисөсене җөнө сул уявө җитсе пынә май вёсене илемлетөссине ноябрөн 15-мөшөччен вөҗлемелле.

Авариллэ сурт-йёртен кусарасси малалла пырать

Пуранмалли сурт-йёр ыйтавёпе

Рассей Федерацийён тата Чаваш Республикин Правительствисен йышанавёсемпе килешүүлэн авариллэ сурт-йёрти сынсене 2013 – 2015 сұлсенче хатла хваттерсемпе тивёстерме йышанна. Пётёмшле лару-тарвава шута илсе асанна программа шайёненче ёслессине 2017 сұлхи сентябрэн 1-мешэ телне вёслеме палартна. Сапла вара 174,3 пин таваткал метр чухлэ авариллэ сурт-йёр па-рахаса тухмалла.

Ку теллеве петёмпе Чаваш Енре терлэ сэл кушри 4,979 миллиард тенкё уксапа усá курма палартна, вэл шутран 2,106 миллиард тенкё – республика бюджетёненче, 2,436 миллиард тенкё – Патшалáх корпорацийё – пуранмалли сурт-йёрпе коммуналла хушалаха реформалас-син фондёнчен. 312 миллион тенкине выранти бюджетран усá курма палартна, 125 мил-

лион тенкине бюджет мар сэл кушран явáстарасё. Петёмпе пилёк сұл хушшинче республикари 13 пин те 300 сын ытла (5048 пин семье) сын хатла сурта кушть.

Чаваш Республикин Строительство ёсен министерствин пелтерне тарáх халё республика шайёненче “Чаваш Республика территорияёнчи авариллиё сурт-йёр фондёнчи граждандансене кусарасси” 2013 – 2017 сұлсенче пурнасламалли адресла программа сирёплетне. Унан пёрремеш тапхáре 2013–2014 сұлсенче вая кенё май унан шайёненче сáк вáхáтра республикари петёмпе 1376,5 миллион тенкёлэх сурт-йёр условийёсене лайáхлатас ёс пурнасламалла, 1,4 пин семье е 3,8 пин граждана хатла сурта кушармалла. Сұлрех асанни-сене тепе хурса район терри-торийёненче те теллевлё программа пурнасламанть. Халё

2013 – 2015 сұлсенче вая кёртмелли ёс-хёл тапхáре пырать.

Район администрацийён капиталла строительство тата обществалла инфраструктура аталантарассин управленийё пелтерне тарáх кáсал сынсене авариллэ сурт-йёртен кусарассине пурнаслама палартна ёссем сапла-рах. Ятарла комисси сирёплетнипе Мán Сентёрти нумай хваттерлэ 9 сурт (Ленин урамёни 33-меш тата 73-меш номерлэ суртсем, Новая урамри 2-меш, 13-меш тата 15-меш номерлэ суртсем, Советская урамри 1-меш, 3-меш тата 22-меш номерлэ суртсем, Учительский такáр-лакри 12-меш сурт), Муркаши нумай хваттерлэ 3 сурт (Октябре 50 сұл урамри 26-меш тата 32-меш номерлэ, Гагарин урамёни 12-меш номерлэ сурт) авариллэ шутла-нассё.

Мán Сентёрте 72 сын пуранмалли сурт-йёр условине

лайáхлатё: пёрремеш тапхáра – 31 сынна 19 хваттере, иккёмеш тапхáрта 41 сынна 22 хваттере кушарма палартна. Сұлрех асанна йыш валли 1490,2 таваткал метр чухлэ пуранмалли сурт-йёр кирлэ.

Муркашра асанна категориё кушарма нумай хваттерлэ сурт тума палартна май 62 сынна 24 хваттерлэ тумалла. Вёсем валли 953,6 таваткал метр чухлэ пуранмалли сурт-йёр кирлэ.

Сáк ёс йáлтах патшалáх шучёпе пурнасламанть. 2013 – 2015 сұлсенче сёне сурт-йёр тавассине йёркелеме петёмпе 68428298,4 тенкё уйáрма палартна. Вэл шутран Патшалáх корпорацийё – пуранмалли сурт-йёрпе коммуналла хушалаха реформалас-син фондёнчен 42759782,01 тенкё, Рассей Федераци субьектёнци бюджетран – 24295177,81тенкё, район бюджетёнчен 1373338,58 тенкё.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Саламлатпáр

Хакларан та хакла юратна тахлачана – Иштерек яленче пуранакан Раиса Ивановна КАЛИНИНА 70 сұлхи юбилей ячёпе чун-чёререн тухакан чи áшá сáмахсемпе саламласа ырлáх-сывлáх, иксёлми телей, вáрам кун-сұл сунатпáр. Тахлачá 70 сұл тултарчё пулсан та хайён юратна хурсá утне па-рахай-масть, суркунне-кёркунне ял халáхне ака-суха тата ытти ёс пурнаслама пулáшать. Пирён Раиса Ивановна чáннипех те мухтава тивёслэ. Тахлачана малалла та нумай-нумай сұл ывáлу-кинуёсене, мánукусене савáнтарса пуранма Турá сывлáхне хушса кáна тáтар.

Саламлаканёсем: хáтине тахлачи, ывáлёсемпе кинёсем, мánукёсем, Грачевсен, Квасовсен, Пудовсен сёмийсем, таванёсем.

Пирён хакларан та хакла сыннамáра, юратна мáшáра, хисеплэ аттене, кукашине, асаттене – Шаптак Муркаш яленче пуранакан Владимир Леонидович МАТВЕЕВА 60 сұлхи юбилей ячёпе петём чун-чёререн саламлатпáр. Юман пек сирёп сывлáх, юхан шыв пек вáрам кун-сұл, тату пурнас сунатпáр. Ачусен, мánукусен хавасла сассине итлесе, ырлáхне курса савáнмалла пултáр.

Сáк уйáхрах пирён юратна аннен, кукамайáн, асаннен – Валентина Григорьевна МАТВЕЕВА та сурална куё. Ана та эфир сирёп сывлáх, вáрам кун-сұл, иксёлми телей, савáнáс сунатпáр.

Саламлаканёсем: мáшáрэ, 2 хёрэ, 2 кёрушэ, 7 мánукэ.

Юратна ывáлáма, хисеплэ пиччене, кукана – Муркашра пуранакан Владимир Леонидович МАТВЕЕВА сумла юбилейпа – 60 сұл тултарна ятпа чун-чёререн áшáн саламлатпáр. Сывлáху сан сирёп пултáр, ёмёру вáрам килтёр, ыра кáмáлу ниҳсан та ан пёттёр. Эфир сана питё юрататпáр, санпа мухтанатпáр, эсё пирёншён – яланах ыра тёслэхре. Семьере яланах килешу, юрату, áнланула, ыра кáмáллáх хушаланччáр. Тавансемпе, ёстешемпе тата юлташсемпе яланах пёрле килештерсе пуранмалла пултáр.

Саламлаканёсем: амáшэ, йáмакёсем, Герасимовсен, Алексеевсен, Поляковсен, Матвеевсен сёмийсем, мён пур сывлáх таванё.

Оринин салинчи хакла сыннамáрсене – октябрь уйáхёнче суралнисене – Геннадий Егорович АКРАМОВСКИЕ, Ольга Ермолаевна ЕРМОЛАЕВНА, Николай Давыдович ИВАНОВА, Альбина Федоровна ТРИФОНОВА, Ксенофонт Степанович ВАСИЛЬЕВА сурална кунёсемпе, Ольга Осиповна ИВАНОВА сумла юбилейпа чун-чёререн саламлатпáр, ырлáх-сывлáх, иксёлми телей сунатпáр.

Саламлаканёсем: Оринин салинчи ветерансем, вёсен ертуси Галина Иванова.

Асáрханáр, ан улталанáр!

Банк карттин номерне хáв кáна пёл

Сирён банк карттин номерне ултавсáсем пёлни вёсене сирён сáт синчи укxана вáрлама май парать. Аферистем сёнен те сёне меслет вая кёртсе сынсене айвана таратса хáварасчё. Чи малтанах сирён карттана вáхáтлáх ёслеме чарни е сирён картта синчен укxа илни пирки телефон сине пёлтеру ярасчё. Паллах, кун пек чухне чылайáшэ пáшáрханса үкет, сáланáш шыраса сийёнчех “ыра пичче, аппа” патне хирёсле шáнкáрав ярать. Вёсем, паллах, “пулáшма” пусласчё. Каярах вара сын аферистсен серепине лекет. Телефонпа áнлантарна тарáх вэл банкмата сұл тытать, вёсем каланá цифрáсене пусять, сапла майпа сёккунт хушшинче укxа-тенкёсёр тарса юлать.

Аферистсен мелё вара сёненсех пырать. Вёсем хайсене сирёншён тарáшнá пек кáтартачсё, картта номерне уйáтасчё, сапла майпа сирён карттана сёнен ёслеттерме пусласчё имёш. Анчáх та каллех сáт синчи укxа-тенкё сирёнтен вёсёрёнет.

Картта хусисен сáкна яланах асра тытмалла: сирён номер, вэл шутра пин-код тата картта вáйра таракан тапхáр сирёншён кáна пулмалла, áна никаман та тёлчесе йитма ирёк сук. Асáрханулла пулмаллине сáк факт та сирёплетет. Пёр сын үкерчёк сутма Интернетта пёлтеру лартна. Кун пеккине вара кушран вёсёртмен аферистем. Укерчёк туянакан сын сутусá номерне йитна, укxа кушарса пама шантарна. Мён шухáшлатáр эсир? Сутусá счечё сине укxа кушма мар, унан хайён висё пин тенкинчен те уйрáлма тивнё.

ШЁМ пресс-служби.

Прокуратурáран

Ертусё шалу тóлес темен

Чапаев ячёпе хисепленекен хушáлáх ертусинче тимленё сынна ёслекенсене шалу тóлеменшён тата áна, должносри сынна, хушáлáх укxи-тенкипе теллевлёсёр усá курнашáн айáпланá. Уголовлá ёсе район сучё иртнё уйáхра пáкса тухнá. Сáмрáк сын 11.06.2008 – 03.04.2014 тапхáрта хушáлáх ертсе пынá. Ертусё пулнá май хайне тата тёл инженер административлá штраф тóлеттерессинчен хáтарна, 5150 тенкё штраф шучёпе хушáлáх кассинчен илнэ.

2013 сұлхи январь уйáхёнчен пусласа 2013 сұлхи ноябрь вёсёрчери хушáлáхра вáй хуракан 19 сынна ёс укxи тóлемен. Ку телёшери парáм 688705 тенкё. Сáв вáхáтра вара хушáлáх кассинче тата счечё синче ёслекенсене тóлеме укxа сителёкчё пулнá. Судра ертусё пулнá сын хай айáпне йышáнман. Áна 110 000 тенкё тóлеттерме йышáннá.

П. МАКЕЕВ, прокурор пулáшуши.

Конкурс

"Хáрушсáр Интернет"

"Ростелеком" усá акционерлá обществáн макрорегионти "Атáл" филиалё "Хáрушсáр Интернет" пултарулач конкурсё пусланни пирки пёлтерет. Кунта 7 – 17 сұлхи вёренекенсем уйáрам тата ушáкнапá хутшáнна пултарассё. Вёсен кáмáла кура хáрушсáр Интернет мелне сáнлакан үкерчёк, социаллá плакат, сáвá е видеоролик таратмалла. Конкурс октябрэн 30-мешёнчен пусласа январён 30-мешёччен пырать. Сёнтёрусёсене февралён 10-мешёнче палáртачсё. Кáшши хутшáнкан дипломлá, сёнтёрусё хакла парнеллэ (электрон девайс, дистанци управлениллэ модельсем, йáла техникин сертификáсеме тата ытти те) пулэ. Тёлпёнрех www.events.volga.rt.ru/deti2014 сайтра паллашмалла.

"Сывлáх тата хáрушсáрлáх – 2014"

Асанна конкурса ёслекен сыннáн пурнасене тата сывлáхне сыхласси сине тимлэх ытларах уйáрас телёшпе ирттересчё. Номинаци чылай терлэ. Конкурсáн пёрремеш тапхáре кáсалхи декабрэн 31-мешёччен пырать. Хутшáнас текенсем "Эталон" Ассоциацийён www.aetalon.ru сайтёнци информацияпе телпёнрех паллашма пултарассё. Электрон заявкáсене ноябрэн 20-мешёччен сáв сайта сýрмалла.

Муркаш школэ усáлнáранпа 130 сұл ситнё май

Мухтавлá сұл утса тухнá

Сáк кунсен Муркашри петёмшле пёлу паракан вáтам школ усáлнáранпа 130 сұл ситет. Официаллá майпа 1884 сұлхи ноябрэн 14-мешёнче усáлнáскер, 130 сұл хушши аталану сүлэпе малалла утáмланá. Сáк тапхáрта кунтан петёмпе 6834 сын вёренсе тухнá.

Пусламáшэ (1884 – 1906 с.с.)

Выранти халáх ыйтнине тата Халáха сүтта кáларас ёс министрствин 1884 сұлхи июнён 24-мешёнчи циркулярёпе килешүүлэн Муркаш ялёнче 1884 сұлхи ноябрэн 14-мешёнче О. Любимов священник чиркú прихут школу уснá. О. Любимов хай нумаях пурáнайман, сёре кенё. 1907 сұлчичен школ синода пáхáнсá тáна.

1884 сұлта Муркашри чиркú прихут школуне уснине сирёплетекен документ шутёненче – "Народные училища в Казанской губернии" кёнеке. Áна 1888 сұлта Хусанта пичетлесе кáларна. Кёнекере палáртна тарáх Муркашра вэл вáхáтра 310 арсынпа 308 хёрарáм пурáнна.

Малтанхи школ йывáс хурал пóртёнен вырнасна пулнá, вёренме условисем тивёстермен. 5 чýречеллэ класс пóлёмён таршшэ те, сарлакáшэ те 5,25 метрпа танлашнá.

Алексей Аристов священник, чиркú прихут школён заведующий тата сáкунсене вёрентекен, Муркаш школ-

Чиркúрен сылтáм ёнче Муркашри чиркú прихут школэ (1884 с.).

ёнче 1886 сұлхи апрельтен тытáнса ёсленё. Вэл Хусанти тён семинарийён курсёсене вёренсе пётёрнэ. Шкулáн пёрремеш учителё псаломщик ывáлэ **Александр Петровский** пулнá, 1884 сұлхи ноябрэн 14-мешёнче ёслеме пусáнна.

Малтанласа школта чáвашсен 28 арсын ача вёреннэ. Вёсем Муркашсáр пусне халхи Кашмáш (3 ача), Сурлатри (1 ача), Сёньял Муркаш (4 ача), Шаптак Муркаш (2 ача) юрсёненч сýренэ. Анчáх та кулсёсене 2 арсын ача кáна вёренсе пётёрнэ.

1886 – 1887 сұлсенче чиркёвён хурал пóрчэ тавáр пирки вёренес шухáшлисене пурне те йышáнна пултарáйман. Сұллен 10 – 15 арсын ачана йышáнмасáр хáвармá тивнё.

1886 сұлхи сентябрён 16-мешёнче Козьмодемьянск уесёнчи Шурча вулáсёнчи

Муркашри чиркú прихут школён заведующий А. Аристов сёне школ тавáсси пирки Козьмодемьянск уесён земство управин представителё В.И. Образцов патне сýрупа тухать, халхи вáхáтра кашни христианиншáнах тата гражданиншáнах пёлу илни пёлтерёшлэ пулнине, сёне школ тусан ытларах ачана вёренме илме май пулассине палáртать.

Анчáх та земство управи сёне школ суртне тума пулáшма ваксамасть. Савáнна та А.И. Аристов земство школэ валли Етёрне уесёнчи Патáрьел ялёнчи хайён суртне пáсса илсе килме сёнет. Сапла тавáссё те. Муркашри сёненч тунá чиркú прихут школне тытса тáма Козьмодемьянскри черетлэ уес пухáвэ 1888 сұлхи сентябрён 27-мешёнче 200 тенкё уйáрса пама йышáнать. 1889 – 1890 вёрену сүлэ валли вара 245

тенкё уйáрасчё. Вэл шутран: сáкунсене вёрентекен учитель валли 30 тенкё, учитель валли 120 тенкё. А. Аристовá унан сурчёпе усá курнашáн тóлеме 70 тенкё, сурта хутса áшáтма 25 тенкё.

1889 – 1890 вёрену сүлёнче школа 36 арсын ача сýренё, вёсенчен 8-шэ курсене пётёрнэ. 1890 – 1891 вёрену сүлёнче Муркаш школёнче вёренекенсен шучё 42 ачана ситнё, 1891 – 1892 вёрену сүлёнче – 70 ачана. Ку тапхáрта Козьмодемьянск уесёнче петёмпе земство училищисем 36 ёсленё, вёсенче 1052 арсын ачапа 420 хёр ача вёреннэ. 41 чиркú прихут тата хутла вёренмелли школа 1257 арсын ачапа 174 хёр ача сýренэ.

1892 сұлта А.И. Аристов сине танипе хёр ачасен классне уснá. Вёсем валли пóлём А.И. Аристовáн пуранмалли суртёнче уйáрна. 1892 сұлхи октябрён 21-мешёнче земство пухáвэ хёр ачасен чиркú прихут школне тытса тáма 75 тенкё уйáрна (малтан 100 тенкё уйáрма пáхнá пулнá). Класра 20 хёр ача вёреннэ. Вёсене дьякон мáшáрэ **Анфиса Павлова** вёрентнэ.

19-меш ёмёрён 90-меш сүлёсен варринче Муркашри чиркú прихут школёнч арсын ачасемпе хёр ачасене уйáрма вёрентнэ. 1898 – 1899 вёрену сүлёнчен тытáнса вёсене пёрле вёрентме пусланá.

В. ШАПОШНИКОВ хатёрленё. (Малалли ситес номерте).

Çĕр ёĕнче тата продукци тирпейленкен промышленноĕра ёĕленсен республикăри уявне паллă турăмăр

Хамăр продукцие анлăрах çул парар

(Вёĕĕ. Пуçл. 1-мĕш стр.)
 Чăваш Енре ял хуçалăх сÿлне пĕтĕмлетесине уй-хир ёĕсем вёслесен ирттереси – ыра йăлара. Ку хутĕнче те пурнаçланă ёĕсемшĕн савăнаç шевлипе тата малашлăх ёмĕтсемпе тулнă ял ёĕсенёсем театра йышлă пухăнчĕ. Вёсен каласăвĕнче кашнийĕнх хайсен ёĕпе кăмăллă пулни тата малашлăха сирĕп шани, ума лартнă тĕллевсене пурнаçлама сирĕп кăмăл пурри палăрчĕ. Кăна ыранхи кун шанчăкĕ тесе йышăнма пулат.
 Çĕр ёĕсенёсене тата про-

сене усăмлатма, сĕнĕ чикĕсем палăртма пулăшат. Кÿршĕсем аталанса пынине курса тăрса пирĕн те пĕр вырăнта лăпланса лармалла мар», – терĕ хай лартнă ыйту сине анлануллă хуравласа.
 Хайĕн сăмахĕнче республика Пуçлăхĕ ял хуçалăх тата продукци тирпейленкен предприятисен ертÿсисене вырăнта ёĕленсен ёĕ укçийĕ пирки те асăрхаттарса хăварчĕ:
 – Паян ял хуçалăх продукцийĕн пур тĕсĕ те тивĕслĕ хапка сутăнать. Апла пулсан ёĕленсене йĕркеллĕ ёĕ укçи тÿлеме

Муркашсен Шупашкарти ентешлĕх членĕпе Г. Горлановпа район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев уявра.

И. Тихонов ветеран-агрономпа район пуçлăхĕн И. Николаевăн шухăш-тĕллевĕ пĕрре.

апат-симĕĕĕ сителĕклĕ янтăларăмăр, сарайсемпе витесене хĕле тĕплĕ хатĕрлерĕмĕр. Ёĕленсен уйăхри вăтам ёĕ укçи 15 пин тенкĕрен кая мар, – терĕ коллектива чысланă хыççăн фабрикан ёĕ тăвакан директорĕ С. Шпарев. Фабрика сĕнĕлĕхсемпе тан пынине сирĕплетекен тĕслĕх. Кунта талăксерен 35 тонна комбикорм кирлĕ пулсан, Германире туса кăларнă станци сехетре 10 тонна паха апат хатĕрлеме пулăшат. Ку вăл – анăçаван черетлĕ утăмĕ. Çакна шута илсех-тăр фабрикарă кăçал 74 миллион штук эко-

Чкалов яч. хуçалăхри делегаци (сулахайран сылтăмалла): кадрсемпе ёĕленкен инспектор Н. Никитина, В. Никифорова экономист, В. Егорова тĕп бухгалтер, Б. Никитин комбайнер.

дукци тирпейленкен промышленноĕсра вай хуракансене çак кун Чăваш Республикин Пуçлăхĕ Михаил Игнатьев айшăн саламларĕ. Вăл тĕл пулурă каланă сăмахсене уява хутшăннисем ансат тата пуриншĕн те анланмалла тесе йышăнчĕ.

"Новая Юнга" хуçалăхра нумай çул тĕп агрономра ёĕленĕ Л. Илугинăпа чылай хушă районта вăрлăх инспекцине ертсе пынă А. Анисимовăшăн ял хуçалăх аталанăвĕнчи кашни кăтарту çывăх.

– Агропромышленность комплексĕнче ёĕленсен тăрăшулăхĕпе Чăваш Енре пурăнакансем хайсен сĕтелĕ сине вырăнти паха продукцие ытлă-ситлĕ усă кураççĕ. Эсир вай хунипех республикăри ялсен сăн-сăпачĕ тĕпрен улшăнать: сÿртсене сÿт санталăк газĕ кĕртĕрĕмĕр, ялсем патне асфальт сарнă сÿлсем ситрĕс, ялсенче пĕтĕмĕшле практика врачĕн офисĕсем, тĕслĕх библиотекăсем тата бассейнлă физкультурăпа спорт комплексĕсем ёĕлеме пуçларĕс. Сĕнĕ специалистсемпе çамрăк сĕмĕсем пурăнмалли сÿрт-йĕр çавăрма субсиди илесĕсĕ, хваттерлĕ пулаççĕ. Çак ял хуçалăх производствине сĕнĕ технологисене пурнаçа кĕртсе малалла аталантарма, ял çыннисен пурнаç условийĕсене лайăхлатма пулăшат, – терĕ Михаил Васильевич хайĕн сăмахне пуçланă май. – Пирĕн паянхи усĕмсем – тĕрлĕ харпăрлăх формиллĕ хуçалăхсен ёĕсенёсемпе специалистсене, ертÿсисем, наука ёĕсенёсем, сĕр ёĕ отраслĕн ветеранёсем кашни кун ырми-канми вай хуни тÿпи. Вёсене сăканшăн пурне те пысăк тав. Кризиссем килеççĕ те иртеççĕ, анчах пирĕн ыранхи пирки шутлама манмалла мар. Умра пуçанман ёĕсем те пайтах. Вёсене пурнаçа кĕртесĕ – пĕрлехи тĕллев. Çак ёĕре эсир аталану тĕслĕхĕ пулса тăратăр. Сирĕн хыççăн ыттисем те шанчăклан утĕс.

те майсем пур. Çак кăтарту тивĕслĕ шайра пулманни нумай ыра пуçарăва ура хурса пырат, отрасле аталанма çармавлат. Уяври салам сăмахёсене Михаил Игнатьев ёĕ хастарёсене чысланипе вёслерĕ. Вуншăран тивĕсрĕс ыра ята. Муркашсем "Моргаушская" чăх-чĕп фабрикин ёĕ тăвакан директорне С. Шпарева тата хамăр ентеше "Чăваш Республикин апат-симĕĕс фончĕ" хысна унитарлă предприятин директорне А. Федотова чысланипе кăмăллă юлчĕ.

Кĕскен чăх-чĕп фабрики пирки. Тирпейлĕх, тасалăх, хăтлăх ыйтăвёсем – "Моргаушская" чăх-чĕп фабрикинче тĕп вырăнта. Производство пÿлĕмёсене сĕнĕлĕх хушăнах пыни коллектив ыранхи кунпа пурăнни пирки калат.

– Хамăр лаптăксем сине кăçалхи вырма ёĕсенёе вăхăтра вёслерĕмĕр, чăх-чĕп валли

тăрăшулăхпа сÿт санталăк кăларса тăратнă йывăрлăхсене пĕрле сене пыратпăр. Малашне те пĕр сыхăрах ёĕслесе пурнаçа, тăван ене татах тĕреклетесĕ, – терĕ Сергей Владимирович.

Расĕй Федерацийĕн Правительствипе Чăваш Республикин Пуçлăхĕн пулăшăвĕпе пирĕн енре республика шайĕнчи нумай программа пурнаçа кĕрсе пырат. Чăваш Енри ял хуçалăх предприятисем федераци программисене те активлă хутшăнаççĕ. Пĕрлехи тăрăшулăхпа кăçал кăна республикăри сĕр ёĕсенёсем 2,2 миллиард тенкĕлĕх патшалăх пулăшăвĕпе усă курнă. Çавна май уй-хирсене сĕнĕ техника сахал мар тухнă, сĕнĕ технологисем, пысăк тухăс паракан ял хуçалăх культурисем, вёсене туса илесин тата тирпейлĕссин сĕнĕ мелёсем пурнаçа кĕнĕ.

Паян çакна сирĕплетсех калама пулат. Республикăри сĕр ёĕсенĕ кăçаллăха хай умне лартнă уй-хир ёĕсенĕ тĕллевёсене пурнаçларĕ, тырă-пулăпа сĕр улминне тата паха сĕмĕсе пĕтĕмпех пухса кĕртĕрĕ. Республикăри пурĕ 530 пин – (пĕлтĕрхинчен 34 процент ытларах) тырă-пулă пухса илчĕ. Кунпа пĕрлех хресченсем ситес сÿлхи тухăс валли те сирĕп никĕс хывса хăварчĕ: агротехникăна пăхăнса пĕтĕмĕ 89,5 пин гектар (иртнĕ сÿлхинчен 18 пин гектар нумайрах) кĕрхи культурăсем акса хăварчĕ, 184,2 пин гектар сичне (129,9 процент) сĕртме сухи турĕс.

Республикăра сĕр улми туса илесси унченхи сÿлхинчен 5,2 процент сахалланнă (600 пин тонна). Çав вăхăтрах паха сĕмĕс туса илесси малалла кайнă, хуçалăхсене тырăлăх кукуруза туса илесси вай илнĕ тата 5,6 пин гектара ситнĕ. Çак сĕнĕлĕхпе усă кураç текенсем татах пурине шутласан ку кăтарту чикĕ пулманни курăнать. "Икĕмĕш сăкар" туса илесси чакнине ура хурса тĕллевпе Чăваш Республикин Пуçлăхĕ М. Игнатьев пусарнипе кăçал сĕр улми тата паха сĕмĕс нумай вăхăт упранакан хранилищĕсем тума пулăшмалли патшалăх программă ёĕлеме пуçларĕ. Çак сĕнĕлле шухăшлакан хресченшĕн тепĕр аталану сÿлĕ уçать.

Усен-тăран отраслĕне аталантарни – обществăлла выльăх-чĕрлĕх секторне сĕнĕлĕхсемпе хĕс-пашаллантарса малалла уттармалли ен. Ыранхи кунпа пурăнакансем сăпла тăвасçĕ те. ЧР ял хуçалăх министрĕ С. Павлов çак тĕлех уйрăм хуçалăхсене ятран асăнчĕ. Вёсен шутĕнче пирĕн районта "Путь Ильича" агрофирмапа "Моргаушская" чăх-чĕп фабрики те пур.

– Çакан пек пысăк хуçалăхсене аталантарма кăçал сĕр республикăри 6,7 миллиард тенкĕ кредит ресурсёсемпе (иртнĕ сÿлхи çак тапхăртин 112 процентĕ) усă куртăмăр. Вăл шутра инвестици кредитёсем 2,1 миллиард тенкĕпе (иртнĕ сÿлхи çак тапхăртинчен 2,8 хут нумайрах) танлашрĕ. Пурнаç

уттинчен юлманнисем ытти-семшĕн ыра тĕслĕх пулса тăрасçĕ, – танлаштаруллă каласрĕ Сергей Владимирович.

Республика пĕчĕк харпăрлăх формиллĕ хуçалăхсене аталантарисине самантлăха та кун йĕркинчен кăлармасть. Кăçал вёсем хайсене аталантарма илнĕ кредит шайĕ унченхи сÿлсен виçинчех сыхланса юлнă: 3,1 миллиард тенкĕ. Кунта çакна палăртса хăвармалла, килти хушма хуçалăх тытакан граждандан пĕр пайĕ хайсен ёĕне хресчен (фермер) хуçалăхĕн шайне ситерчĕ. Çавăнпа та хресчен (фермер) хуçалăхсене тĕллевлĕ пулăшассине патшалăх хайĕн тивĕсĕ тесе йышăнать.

Савăнăçлă уявран пирĕн район делегацийĕ республика шайĕнчи ёĕ кăтартăвёсемпе паллаша, вёсене хамăрăннисемпе танлаштарса сĕнĕ усĕмсене сĕнмелли ёмĕт-тĕллевсемпе таврăнчĕ.

Республика ертÿсисем каланине итленĕ май вёсен сăмахёсене эпĕ хамăр район атала-

нăвĕпе танлаштарса пытăм. Тÿрех çакна калатăп. Чăваш Ен аталаннă май Муркашсем те çак сÿллах пыни курăнать. Кунта район администрацийĕн пуçлăхĕн Р. Тимофеевăн шухăшёсене илсе кăтартни те вырăнлă пулмалла: "Ял хуçалăх ёĕсенёе пĕтĕмлетни – пурнаçланă ёĕсен уявĕ сĕç мар, мĕн туса ситерейменнине сÿтсе явса малашлăха палăртса сирĕпĕн каласмалли сăлтав та. Мĕн пурнаçланнипе лăпланма юраманине анланатпăр. Апа тĕпе хурса паян хамăрăн малашлăх планёсене палăртатпăр. Кăçалхи ёĕ кăтартăвёсене кура вёсем те пурнаçланасса шанатпăр".

Республикăри хресченсен профессий уявне Муркашсем кăçал япăх мар кăтартусемпе кĕтсе илчĕ. Уй-хир ёĕсенче наука ситĕнĕвёсемпе пĕлсе усă куракан, ял хуçалăх техникине тăтăш сĕнетсе агротехника ыйтăвёсене пăхăнса ёĕленкен, сĕр пахалăхне сÿлсерен хăпартса пыракан, пысăк репродукциллĕ сĕнĕ сортсемпе усă куракан хуçалăхсене санталăкан кирек епле условийёсене те пысăк тухăс илме пултарнине сирĕплетрĕс. Ку вăл сăпла пулмалла та.

Хамăн сăмахăма С. Сретинскийпе В. Горбунов фермерсен сăмахёе вёслетĕн: "Мĕн тунине лăпланса ларас марчĕ. Малалла туртăнса, сĕнĕ технологисене алла илсе курăмлăрах усĕмсем тăвасчĕ".

Уявра пулнă май вёсем пуласси пирки икĕленĕ юлмарĕ. Анатолий БЕЛОВ.

Спорт хыпарёсем

Ситёнусем сук мар

Октябрэн 24-мешёнке Канаш районёнчи Шăхасанти "Импульс" физкультурăпа спорт комплексёнке Канаш районёнчи пёрремеш СССР спорт мастрне, Чăваш Республикин физкультурăпа спортан тава тивёслё ёсченне, Чăваш Республикин тава тивёслё тренерне Геннадий Смирнова асанса ирёлкё майпа кёрешессипе 2000 – 2001 сулсенче сурална яшсем хушшинче республика турнир иртне. Муркаш районёнчен ку амартусене "Сывлăх" ФСК-ДЮСШ воспитанникёсем хутшăнна. Муркаш шкулёнке вёренекен Андрей Павловпа Данил Дмитриев 3-меш вырăнсене сёнесе илме пултарна, бронза медальсене тивёснэ.

Октябрэн 25-мешёнке Канаш районёнчи Шăхасанти "Импульс" физкультурăпа спорт комплексёнке ирёлкё майпа кёрешсе республика мала тухассишён 1998 – 1999 сулсенче сурална яшсемпе хёрсем амартна. Москваккиси шкулёнке вёренекен Екатерина Бычкова 49 килограмла више категорийёнке 3-меш пулна, унан та бронза медаль.

Октябрэн 23 – 26-мешёсенче Саратов облащёнчи Вольск хулинче бокс енлёе регионсем хушшинчи 11-меш турнир иртне. Ана Совет Союзён Геройне В.В. Трихалкина халалласа йёркеленё. Муркашри "Сывлăх" ФСК воспитанникёсем Иван Налимовпа Анатолий Кожеников амартура 1-меш вырăнсене, Алексей Николаев 2-меш вырăна сёнесе илме пултарна.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ любой сложности. Фотопечать, двухуровневые. Тел.: 381-182. 6-10.

СУПЕРЦЕНА! Морозильник-ларь Pozis Свияга 155-1. однокамерный суперморозка объем 251 л. 14450 руб. Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30.

Кивелнэ электропроводка – пушар хăрушлăхё, кайран вара чавса сывăх та сыртма сук. Ялти суртсенче, хваттерсенче кивелнэ электропроводка, счетчиксене сёнёрен улăштаратпăр. Материалё хакла мар. Тел.: 8-902-661-70-57, 8-937-015-35-40, 62-1-37. 1-5.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ. АКЦИЯ!!! Снижение цен! ТРИКОЛОР, ТЕЛЕКАРТА от 3000 руб. Обмен старых приемников на новые + поправка антенны бесплатно! Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30. 2-10.

Продаем: доски 25–50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка по району бесплатно. Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 3-10.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ ТРИКОЛОР. ТЕЛЕКАРТА - от 3000 руб. ОБМЕН. ГАРАНТИЯ. Тел.: 8-905-345-77-19. 8-10.

Требуются рабочие строительных специальностей: маляры, штукатуры, каменщики, гипсокартонщики, разнорабочие. Работа в Москве и МО. Тел.: 8-909-151-90-92. Юрий. 10-10.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ Тел.: 8-927-667-40-92. 12-27.

ПРОДАЕМ ПИЛОМАТЕРИАЛЫ ОБРЕЗНЫЕ: 25x100; 25x110; 25x120; 25x130; 25x150; 25x200; 50x120; 50x150; 50x180; 50x200. БРУСЬЯ: 100x100; 100x150; 100x200; 150x150; 150x200. БЛОКИ, КИРПИЧИ, ЦЕМЕНТ. Тел.: 8-903-346-40-58, 8-905-346-63-36. 6-10.

Прогноз погоды

Table with 4 columns for days (Thursday, Friday, Saturday, Sunday) and 12 rows for weather metrics (Local time, Cloudiness, Precipitation, Temperature, etc.).

Пёлтерусем. Объявления

Урпа тата сумалли качаксем сутап, лайăх сёт паракан ёнесем тунатп. Тел.: 8-927-847-20-55, 8-952-021-75-90.

Продаем керамзитобетонные блоки, кирпич любого вида. Услуги манипулятора. Тел.: 8-960-307-41-78. 1-17.

Ёне, вăкăр, тына, пăру тунатпăр. Тел.: 8-987-665-02-13. 8-10.

Продается двухкомнатная квартира в с. Моргауши. Тел.: 8-952-024-60-56, 8-953-024-62-25.

Качака такисем сутап. Тел.: 8-953-016-95-37.

Январь уйăхёнке пиллёмкеш пăруламалли хурашурă тёслё ёне сутап. Тел.: 8-960-309-07-93.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:200701:316, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:260301:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:220701:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:14:0501:2, расположенного по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Хорнойское сельское поселение.

Николай Лукич ЯКОВЛЕВ

2014 сулхи ноябрэн 5-мешёнке, 90 сула кайса, СССР журналистсен союзён членё, Чăваш Республикинчи художниксен союзён членё, Чăваш АССР культура тава тивёслё ёсченё, Чăваш Ен Халăх академийё действительнай членё, график-сатирик, писатель-публицист, Аслă Отечественнай вăрса участникё, районан Хисеплэ гражданинё, районти "Сентеру ялавё" хашатан штатра таман корреспондентё Николай Лукич Яковлев пирёнтен ёмёрлехе уйрăлса кайрё.

1961 сулхи октябрь уйăхёнчен тытăнса 1985 сулпчен Н.Л. Яковлев – Шупашкарти телевидени студийён тата Чăваш пукане театрен художникё. Çав хушăрах "Капкан" журналта та вай хуна.

Н.Л. Яковлев чăваш халăх культурине аталантарассишён нумай вай хуна. Ф.С. Васильев ячёллэ музея туса хурассишён ырми-канми тăрашăна. Вăл Тăван Ен историйёне унан сынисем сичнен сырна статьясем район хашатёнке, республикара тухса тăракан хапат-журнальсенче пичетленнэ.

Николай Лукич кёнекесем те чылай сырна. Вăл – "Сурăм сăлтăрёсем" (2006 ç.), "Төрнийстий путь художника" (2007 ç.), "Кун-сул эрешёсем" (2008 ç.), "Асамри" (2010 ç.), "Все из жизни" (2012 ç.) кёнекесен авторё.

Н. Л. Яковлев спортта та питё туслăччё. Ситёнекен арушан ку енёпе ырă тёслехчё.

Пултаруллă ентешёмёрён ёснэ сёр-шыва тивёслепех хакларёс. Николай Лукича 1960 султа СССР журналистсен союзён, 1995 султа Чăваш Республикин художниксен союзён членне илнэ. 1985 султа вăл "Чăваш АССР культура тава тивёслё ёсченё" хисеплэ ята тивёснэ. Ана "Чăваш халăх академикё" (2000 ç.) хисеплэ ята кавра. Н.Л. Яковлева Аслă Отечественнай вăрса 2-меш степен орденёне, 12 медальёне наградалан.

Н.Л. Яковлеван сутă санарё яланах пирён чёре упранё. Депутатсен районти Пухăвё, район администрацийё.

Н.Л. Яковлев 1925 сулхи январён 31-мешёнке Муркаш районёнчи Актай ялёнке колхозник семийинче сурална. Шкултан вёренсе тухсан хайён ёс биографине Панкли ял Советёнен секретарёнен пуслан.

18 сул тултарсан, 1943 сулхи март уйăхёнке, Н.Л. Яковлев Тăван сёр-шыва хутёлеме тухса каят. 70-меш зенитпа артиллерии дивизийёнке нимёс фашисчёсемпе сăпăшнă. 1945 сулхи июль уйăхёченех сак дивизире радиотелеграфист пулат вăл. Унтан тёрёс 5 сул службара тăрат.

Николай Лукич шкулта вёреннэ чухнех укёрме юратнă. Çавăнпах ёнтё хайён ёмётне пурнаса кёртес шутпа 1950 сулхи сентябрь уйăхёнке Шупашкарти художество училищине вёренме кёнё. 1956 сулхи июль уйăхёнке унтан аналла вёренсе тухнă.

Н.Л. Яковлев пёрмаях тёрёслёшён сунатчё. 1956 султан тытăнса 1967 сулхи январь уйăхёчен республикара тухса тăракан "Капкан" журналан художество пайёна заведующийёнке, кайран журналан штатра таман художникё пулса тăрашнă чухне те пурнасси ритментлехёсене, тёрлёрнен йăхя хайён укёрчёкесенче пилленё. Вăл Пётём тенчери "Сатир" – миршён кёрешессинче выставкасене, Пётём Союзри, Раçсейри, республикари тёрлёр куравсене хутшăнна. Сăканшан тата тёрлёр хапат-журнала шаржемпе илемлетнёшён вăл Иван Мучин премийён лауреачё пулса тана.

Николай Лукич хайён ёсёсен уйрăм выставкисене те таташай йёркеленё. Унан пултарулăх мастерскойёнке 1000 ытла ёс упранть.

Администрация Моргаушского района выражает глубокое соболезнование главе Александровского сельского поселения С.Г. Никифоровой, ее родным и близким, по поводу кончины отца

ПЛАТОНОВА Георгия Платоновича.

"Сентеру ялавё" хапат редакцияйён коллективё вăрсапа ёс ветеранё, пирён сумла юкер Николай Лукич ЯКОВЛЕВ вилсе кайна пирки унан семийне тата таванёсемпе, ёштешсемпе пёрле тараннан хурланни сичнен пёлтерет. Николай Лукич сутă санарё пирён чёресенче ёмёр упранё. Вăл туна ырă ёсёсене ентешсем нийăсан та манмёс.

Сосновкари пётёмёшле пёлу паракан тёп шкулпа Вакасцинчи ИКЦ коллективёсем нумай сул шкул директорёнке, химимпе биологи учителёнке вай хуна Георгий Платонович ПЛАТОНОВ вилсе кайна пирки унан таванёсемпе тата сывăх сынисемпе пёрле тараннан хурланни сичнен пёлтерёсчё.

Шурчари пётёмёшле пёлу паракан тёп шкул коллективё сак шкулта нумай сул учитель, вăрса вăхатёнке директор пулса ёсленё Елизавета Ефимовна ТИМОФЕЕВА вилсе кайна пирки унан семийне, таванёсемпе пёрле тараннан хурланни сичнен пёлтерет.

Тёп редактор А.И. ТИХОНОВ.

Редакция издатель адресё: 429530, Чăваш Республикисе, Муркаш ял, Мир урамё, 9А сурт. ТЕЛЕФОНСЕМ: тёт редактор - 62-1-36, бухгалтер - 62-1-35, пайсем: обществё пурнас пайё - 62-2-82, экономика тата социалл пурнас пайёсем - 62-1-38. Факс: 62-1-36; E-mail: morgpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сыхану, информация технологиёсен тата массалл коммуникации сферине пăхса тăракан Федералл службан Чăваш Республикисе – Чăваш Енне ёслекен управлений 2012 сулхи юпа уйăхён 11-мешёнке ПИ ТУ 21-00249 № регистрационё.

Калăпăшё 1,0 пичет листи. Ал сыравёсене рецензилемёсчё, каялла тавăрса пасаçсё, 2 страницан пысăкрахисене йăшăнмасаçсё. Рекламăпа пёлтерёсен чанлăхёшен вёсене паракансем явалла. ИЗДАНИЕ ИНДЕКСЁ: 54822. Хапат юн тата шăмат кунсерен тухать. Номер дежурнайё А.И. Волкова. Пичете панă 05.11.2014 ç. Пичете памалли вăхат: графика – 17 сех. 20 мин, чаннипе – 17 сех. 20 мин. Заказ Тираж 4829.